

СОСТОЈБА СО ГРИП ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, СЕЗОНА 2023/2024 (43-та недела, до 29.10.2023)

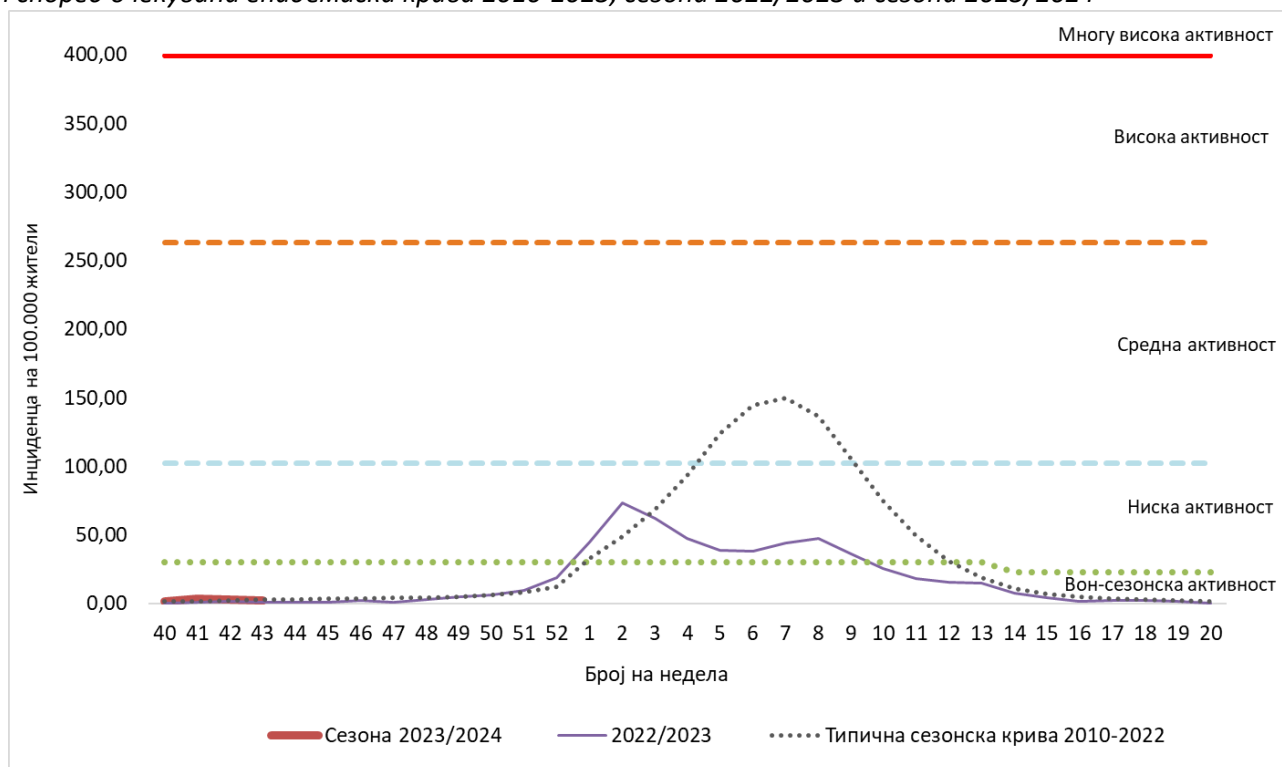
Неделни податоци

Во текот на 43-та недела од 2023 година (од 23-29.10.2023), во Република Северна Македонија, пријавени се 45 случаи ($I=2,5/100.000$ жители) на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, за 15,1% помалку во споредба со претходната недела ($n=53$). Во споредба со 43-та недела од минатата сезона ($n=15$) е зголемено за три пати, додека во однос на моделот за последните 13 сезони ($n=48$), се регистрира намалување од 6,3% (Графикон 1).

Во текот на 43-та извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигна 51 материјал за лабораториско тестирање на грип, 8 од сентинел САПИ надзорот и 43 од рутинскиот надзор, паралелно тестирани за грип и COVID-19 и истите се со негативен резултат за присуство на инфлуенца вирусот. Две лица се COVID-19 позитивни, а регистрирани се 5 случаи позитивни на RSV.

Пријавената инциденца е под неделната граница на сезонската активност на вирусот на грип ($I=2,5/100.000$), односно сè уште не е достигнат прагот на влез во сезоната на грип (Графикон 1).

Графикон 1. Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболените од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2023, сезона 2022/2023 и сезона 2023/2024



Во однос на возраста, од 15-64 години се регистрирани 16 лица, од 0-4 години – 15, од 5-14 - 10 и над 65 години се 4 лица. Највисока инциденца ($12,9/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболените лица оваа недела се регистрирани во Дебар – 18, Куманово – 16, Радовиш – 3, Прилеп и Тетово – по 2 и Струмица, Гостивар, Кочани и Кавадарци – по 1.

Кумулативни податоци

Во сезоната 2023/2024 вкупниот број на случаи на грип/ заболувања слични на грип изнесува **196 случаи (I=10,7/100.000)**.

Во споредба со истиот период од минатата сезона (n=62), бројот на пријавени случаи е зголемен за 3 пати, а во однос на моделот од последните 12 сезони (n=143) се регистрира зголемување од 37,1%.

Кумулативно, заболениите се пријавени од единаесет ЦЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица (n=91) и највисока кумулативна инциденца (475,6/100.000) е регистрирана на територијата на Дебар.

Во однос на дистрибуцијата на заболениите по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрастната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) - 84 случаи (42,9%), а највисока инциденца (31,0/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 5-14 години (n=71).

СЕНТИНЕЛ НАДЗОР НАД САРИ (Сериозни Акутни Респираторни Инфекции)

Сентинел надзорот се спроведува како дополнување на редовниот систем за надзор над грип и КОВИД-19 во Р. С. Македонија, со цел да се добијат подетални информации во однос на инциденца, интензитет, тип на вируси кои циркулираат и за имплементација на навремени превентивни мерки.

Дефиницијата за случај на САРИ според која се спроведува надзорот е усогласена со дефиницијата на случај на СЗО од 2014 година.

Од сентинел местата кои учествуваат, во 43-та недела пријавени се вкупно 22 САРИ случаи, од сентинел САРИ местата во Скопје и Штип. Најголем број на САРИ случаи (n=8; 36,4%), се пријавени од Институт за белодробно заболување кај децата - Козле. Во однос на возрастната дистрибуција, најголем број на САРИ случаи (n=14; 63,6%) се пријавени од возрастната група од 0-4 година.

Во оваа недела, вкупен број на приеми во сентинел местата е 151, нема случај на интензивна нега. Од сите приеми, 14,6% се должат на САРИ.

Во 43-та недела за лабораториско тестирање се доставени 8 материјали од пријавените САРИ случаи, паралелно тестирани за грип и КОВИД-19. Притоа, не се детектирани позитивни случаи на инфлуенца. Во 2 примерока е докажан КОВИД 19. Тестирани се 5 САРИ примероци на респираторен синцицијален вирус и истите се позитивни.

Кумулативно, од сентинел местата кои учествуваат, пријавени се вкупно 114 САРИ случаи. Најголем број на САРИ случаи (n=41; 35,9%), се пријавени од надзорното место ИБЗД Козле. Во однос на возрастната дистрибуција, најголем број на САРИ случаи (n=52; 45,6%) се пријавени од возрастната група од 0-4 години.

Кумулативно, вкупен број на приеми во сентинел местата е 558 од кои 2 лица се пријавени на интензивна нега. Од сите приеми, 20,3% се должат на САРИ.

Вкупно регистриран е еден смртен случај пријавен од САРИ сентинел место - КБ Штип, од возрастната група – над 65 години без коморбидитети, позитивно на КОВИД 19.

Кумулативно, за лабораториско тестирање доставени се 32 материјали од пријавените САРИ случаи. Не се регистрирани позитивни случаи на грип.

ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР

Од почетокот на сезоната 2023/2024, заклучно со 43-та недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигнат е 151 материјал од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти за тестирање за присуство на вирусот на грип, од рутинскиот и сентинел САРИ надзорот.

Кумулативно, од САРИ примероците, регистрирани се 8 позитивни случаи на КОВИД-19. Од САРИ примероците, 14 се тестирани за респираторен синцицијален вирус, од кои 5 се позитивни. Кај еден примерок е детектирано присуство на Adeno virus. Досега не се регистрирани случаи позитивни на инфлуенца.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО):

Постарите лица (над 65 години)

Деца на возраст од 6-59 месеци

Лица постари од 6 месеци со хронични болести

Бремени жени, и

Здравствени работници.

За сезоната 2023/2024, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 60.000 дози, наменета за приоритетни групи население. Дополнителни 15.000 дози на четиривалентна вакцина се обезбедени преку донација од PIVI (Partnership for Influenza Vaccine Introduction).

На 25.10.2023 година започна вакцинацијата против сезонски грип. Вакцинацијата ќе се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници ќе се спроведува во Институтот за јавно здравје. Закажувањето за бесплатните вакцини се одвива преку веб страната www.vakcinacija.mk.

Дополнителни 4.500 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи, истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест и се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.

Заклучно со 02.11.2023 година, во Р.С. Македонија, вакцинирани се вкупно 10.827 лица со бесплатна вакцина и 952 лица со комерцијална вакцина. Вкупно се вакцинирани 11.779 лица.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: <https://erviss.org/>

Согласно извештајот на ERVISS (European Respiratory Virus Surveillance Summary) објавен за 42-ра недела 2023 година, активноста на вирусот на грип е над базичната вредност во 5 земји од Европскиот регион на СЗО. Во споредба со 40-та недела, вирусот на грипот останува со ниска активност, додека активноста на RSV и SARS-CoV-2 продолжува да се зголемува. Новите САРИ приеми остануваат на ниско ниво слично со бројот на пријавени приеми во текот на минатата година, каде најголем број на хоспитализираните случаи се должат на вирусот на SARS-CoV-2.

***Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје***